

Promoting VET in computer, electrical/electronic and mechanical engineering to reduce skills mismatch – ProCEM“ (Promocija strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u elektrotehnici i računalstvu te strojarstvu u skladu s potrebama tržišta rada – ProCEM)

Studijski posjet Karlovcu
Analiza primjera dobre prakse
Izvešće

Karlovac, Hrvatska, 2022. godine

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Studijski posjet Karlovcu.....	2
2.1 Osnovne informacije.....	2
2.2 Predstavljanje primjera dobre prakse: Hrvatski zavod za zapošljavanje – profesionalno usmjeravanje	3
2.3 Predstavljanje primjera dobre prakse: promocija stručnih zanimanja u projektima uspostavljanja Regionalnog centra kompetentnosti Tehničke škole Karlovac	6
2.4 Posjet Tehničkoj školi Karlovac	7
3. Zaključak	8

Prilozi:

1. TŠK_Praxis_prezentacija_pptx.pdf
2. HZZ_prezentacija_pptx.pdf

1. Uvod

Projekt ProCEM promovira odabir karijere u području računalstva, elektrotehnike/elektronike i strojarstva (RASTEL) promicanjem odgovarajućeg strukovnog obrazovanja i osposobljavanja uz pomoć online multimedijske platforme, te koncepta prilagođenog karijernog savjetovanja, uključujući provjere kompetencija učenika za STEM područje, te digitalni alat za samoprocjenu.

Kako bi se postigli ovi ciljevi, jedan od očekivanih ishoda projekta ProCEM je analiza austrijskih primjera dobre prakse kao osnove za razvoj multimedijske internetske platforme i koncepta za karijerno savjetovanje i za promicanje strukovnog obrazovanja u području RASTEL-a.

Studijski posjet Karlovcu uključivao je stručno usavršavanje za tri stručnjaka iz partnerske tvrtke ÖSB Consulting, a na temu promocije dobrih praksi u razvoju strukovnih zanimanja i karijernom savjetovanju. Posjet je uključivao posjet Tehničkoj školi Karlovac kao sjedištu Regionalnog centra kompetentnosti, te Hrvatskom zavodu za zapošljavanje – Područnom uredu Karlovac. Uz Tehničku školu i HZZ PU Karlovac, goste je ugostila i UOO Praxis kao koordinator provedbe projekta.

Nastavnici i mentori te uprava Tehničke škole Karlovac sudjelovali su kao domaćini ove aktivnosti, prezentirajući svoje aktivnosti promocije zanimanja i obrazovanja u RASTEL području. Posebno su predstavljene aktivnosti učeničke televizije KA-UČ TV, koja se provodi u suradnji s Udrugom učeničkih domova i druge metode rada usmjerene na završne razrede učenika osnovnih škola i njihovih roditelja.

U trodnevnom stručnom usavršavanju sudjelovali su i stručnjaci iz UOO Praxis i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ), Područne službe Karlovac. UOO Praxis je doprinio svojim iskustvom u koordinaciji i upravljanju uspostavom rada RCK-a i svojih 20 partnera, te svojom ekspertizom u proizvodnji multimedijskih sadržaja za promociju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, a HZZ stručnjaci iz Područnog ureda Karlovac svojom stručnošću u karijernom savjetovanju učenika i studenata, u organizaciji programa osposobljavanja i pružanju podrške NEET grupama.

2. Studijski posjet Karlovcu

Studijski posjet Karlovcu organiziran je i održan u svrhu razmjene primjera dobre prakse i poticanja zajedničkog rada na radnom osposobljavanju/savjetovanju i stručnom usavršavanju u prostorijama Tehničke škole u Karlovcu, koja je ujedno i Regionalni centar za kompetencije (RCK) u računalstvu, elektrotehnici/elektronici i strojarstvu (RASTEL), uz pomoć još dva partnera UOO Praxis i Hrvatski zavod za zapošljavanje.

2.1 Osnovne informacije

Studijski posjet Karlovcu održan je od 31. svibnja do 2. lipnja 2022. Sudionici posjeta bili su Karolina Horvatinčić, Lidia Deme Deže i Damir Belančić iz UOO Praxis; Ivana Mehle, Bruno Vuljanić i Barbara Dejanović iz Hrvatskog zavoda za zapošljavanje – PU Karlovac; Ivan Janković, Dubravko Sila i Milan Bijelić iz Tehničke škole Karlovac, te Vigor Maticec, Sandra Strobach i Mohamed Koura iz ÖSB Consultinga.

Posjet HZZ-u Karlovac

2.2 Predstavljanje primjera dobre prakse: Hrvatski zavod za zapošljavanje – profesionalno usmjeravanje

Ivana Mehle, Barbara Dejanović i Bruno Vuljanić (Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Karlovac i CISOK) održali su prezentaciju o karijernom usmjeravanju u Hrvatskoj i hrvatskom obrazovnom sustavu prikazom hrvatskog obrazovnog sustava i njegovog grananja na nekoliko različitih područja, uključujući strukovne škole. Istaknuto je da se prijelaz iz osnovne u srednju školu često temelji na školskim ocjenama, a ne na interesima ili vrijednostima. Odabir strukovnih škola često je neusklađen s interesima i kompetencijama, dok odabir Gimnazije prolongira odluku o izboru zanimanja. Gimnazijsko školovanje je veliki stres jer je ostvarenje učeničkih ciljeva uvelike ovisno o jednokratnom rezultatu na državnoj maturi, koja je veliki izazov. S druge strane, strukovne škole pružaju mogućnost pronalaženja posla odmah nakon školovanja, ali i nastavka obrazovanja, na studiju.

Hrvatski zavod za zapošljavanje prvotno je osnovan 1931. godine kao „Centar za profesionalno savjetovanje, koji je kasnije preimenovan. HZZ pruža usluge individualnog profesionalnog usmjeravanja, savjetovanja za učenike (osnovnih i srednjih škola), studente i nezaposlene osobe. S obzirom na sve veći broj osnovnoškolaca s teškoćama u razvoju, većim zdravstvenim problemima ili teškoćama u učenju, savjetnici HZZ-a imaju multidisciplinarnе timove koji pomažu u davanju mišljenja za učenike koji upisuju prvi razred srednje škole po posebnom kriteriju koje propisuje Ministarstvo znanosti.

Hrvatski zavod za zapošljavanje ima Centre za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) koji pružaju usluge cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja svim zainteresiranim skupinama građana; organiziraju radionice, seminare, predavanja i prezentacije, te distribuiraju međunarodne materijale i brošure o obrazovanju, zapošljavanju i tržištu rada. Također nude pristup interaktivnim upitnicima, uz pomoć savjetnika: e-Guidance web portal i CISOK Guidance web portal.

Portal za profesionalno usmjeravanje (e-Usmjeravanje) postavljen je 2015. godine i predstavlja online računalni sustav za profesionalno usmjeravanje. Na jednom mjestu

sadrži informacije o izboru obrazovnih programa, traženju posla i planiranju karijere te upitnike za samoprocjenu. Portal je dostupan na www.e-usmjeravanje.hr.

Dodatno, u školama psiholozi i pedagozi provode karijerno savjetovanje i savjetuju učenike, te im omogućuju suradnju s drugim školama ili institucijama. Što se tiče karijernog savjetovanja za osobe koje studiraju, unazad nekoliko godina na većini fakulteta uspostavljeni su centri za profesionalno usmjeravanje, a cilj je pomoći studentima u jačanju kompetencija za upravljanje karijerom te olakšati prijelaz sa sadašnje obrazovne razine na daljnje usavršavanje, praksu ili zapošljavanje. Dodatno, Euroguidance centar, osnovan u sklopu Agencije za mobilnost i programe EU, pruža aktualne informacije i dobru praksu u području profesionalnog usmjeravanja, te potiče suradnju i mobilnost stručnjaka za profesionalno usmjeravanje na nacionalnoj i europskoj razini.

Od nevladinih udruga, aktivna je Udruga za istraživanje i razvoj ljudskih potencijala – Razbor – koja razvija online procjene i alate za profesionalno usmjeravanje, te provodi istraživanja u ovom području (www.putkarijere.hr/upitnici); Centar Sirius koji se bavi karijernim usmjeravanjem i projektima usmjerenim na socijalno uključivanje najslabijih skupina na tržištu rada i razvoj lokalnih inicijativa za zapošljavanje, te nevladine organizacije mladih i za mlade koje pružaju podršku mladim nezaposlenim osobama.

Problemi koje je Hrvatski zavod za zapošljavanje detektirao na tržištu rada i obrazovnom sustavu su sljedeći:

- Mali udio upisanih učenika u deficitarna zanimanja u ukupnoj upisnoj kvoti u Karlovačkoj županiji (prosjeak prethodne 3 godine prije provedbe projekta – 4,4%);
- Nizak interes učenika i nezaposlenih za poduzetništvo i samozapošljavanje;
- Potreba za učinkovitijom provedbom strategije razvoja ljudskih potencijala i jačanjem funkcije lokalnog partnerstva za zapošljavanje (Savjet za tržište rada Karlovačke županije).

HZZ je pokrenuo nekoliko inicijativa kako bi se pokušali riješiti navedeni problemi, poput projekta P.S. POKRENI SE (Get Yourself Moving). Glavni prijavitelj projekta je Javna ustanova Regionalna razvojna agencija Karlovačke županije. Projekt je započeo u svibnju 2018. i završio u prosincu 2020. s ukupnom vrijednošću od 230.000.000 eura. Partneri su bili Hrvatski zavod za zapošljavanje, RO Karlovac, Karlovačka županija, Hrvatska gospodarska komora – komora Karlovačke županije, Hrvatska obrtnička komora – komora Karlovačke županije, Grad Karlovac, Ženska grupa KORAK, CARPE DIEM – udruga mladih. Opći cilj bio je održivo funkcioniranje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje (LMZ) Karlovačke županije. Specifični ciljevi bili su inovativan pristup u unapređenju promicanja deficitarnih zanimanja i promicanje kulture poduzetništva te stvaranje uvjeta za učinkovitu provedbu strategije razvoja ljudskih potencijala i jačanje funkcije Vijeća za tržište rada.

Tijekom provedbe projekta više od 1.000 učenika završnih razreda osnovnih škola, zajedno sa svojim roditeljima, bilo je uključeno u informativne prezentacije deficitarnih zanimanja, a 250 učenika završnih razreda osnovnih škola posjetilo je proizvodne pogone poslodavaca u Karlovačkoj županiji. U Estoniji je održana 4-dnevna edukativna konferencija za dva psihologa HZZ-a u cilju jačanja kapaciteta za provedbu profesionalnog usmjeravanja. Više od 400 učenika osnovnih škola uključeno je u individualno savjetovanje i profesionalno usmjeravanje radi odabira upisa u neko od deficitarnih zanimanja; snimljeno je šest promotivnih spotova za deficitarna zanimanja. održano je šesnaest tematskih radijskih emisija od četiri najrelevantnije županijske radijske postaje, četiri okrugla stola i četiri događanja s ciljem promicanja deficitarnih zanimanja. Održana je trodnevna radionica o poduzetništvu na kojoj je sudjelovalo 150 nezaposlenih osoba i 100 učenika završnih razreda strukovnih škola. Radionica je imala 20 infografika.

Doprinos projekta očituje se u povećanom postotku upisanih učenika u deficitarna zanimanja (prosječno posljednje 3 godine 18,7%), povećanoj prisutnosti LMC-a u javnom odlučivanju, doprinosu provedbi upisne politike u školama Karlovačke županije, a kao primjer dobre prakse projekt je poslužio kao ideja za nekoliko tematski povezanih projekata (jedan od njih ProCEM).

2.3 Predstavljanje primjera dobre prakse: promocija stručnih zanimanja u projektima uspostavljanja Regionalnog centra kompetentnosti Tehničke škole Karlovac

Dubravko Sila iz Tehničke škole Karlovac i Damir Belančić iz UOO Praxis predstavili su primjere dobre prakse - promocije strukovnih zanimanja na projektima uspostave Regionalnog centra kompetencija Tehničke škole Karlovac.

Regionalni centar kompetencija je projekt koji za cilj ima uspostavu organizacijskih i programskih uvjeta rada Regionalnog centra kompetencija, te modernizaciju strukovnog obrazovanja u karlovačkoj regiji. Odnosi se na rješavanje problema sustava strukovnog obrazovanja u vidu zastarjelih standarda zanimanja i kvalifikacija, nastavnih planova i programa, programa osposobljavanja i usavršavanja odraslih i osoba s invaliditetom, te na nabavu opreme. Projektom su obuhvaćene tri ciljne skupine: odgojno-obrazovni radnici u ustanovama strukovnog obrazovanja, učenici upisani u iste, te odrasli. Link na web stranicu Tehničke škole Karlovac - <https://tehnicka-skola-karlovac.hr>

Projekt uključuje posjete osnovnim školama i brošure koje se dijele u svim promotivnim aktivnostima – strukovna zanimanja elektrotehnika i računalstvo, te strojarstvo (RASTEL), a dijeli se promo materijal u promotivnim aktivnostima koje uključuju uvodnu konferenciju, nekoliko sajмова strukovnog obrazovanja, organizaciju učeničkih natjecanja, te susrete s poduzetnicima i inovatorima. U okviru projekta izrađuju se i promotivni spotovi.

Centar je promoviran i na Sajmovima strukovnog obrazovanja u rujnu 2021. i svibnju 2022. Sajmovi su okupili brojne poslodavce, tvrtke, škole, fakultete i ustanove s područja karlovačke regije i šire, a koji predstavljaju mogućnosti obrazovanja i zapošljavanja u sektoru elektrotehnike i računalstva te strojarstva. Ovogodišnjem sajmu, uz sudjelovanje učenika karlovačke, ogulinske i slunjske gimnazije, pridružile su se još tri druge regije kroz sudjelovanje Tehničke škole Požega, Obrtničke škole Gospić i Elektrotehničke i obrtničke škole Rijeka. Za sve učenike organizirana je radionica pisanja životopisa s ciljem poboljšanja vještina pisanja životopisa i prezentiranja poslodavcima.

Promotivni spotovi se rade putem YouTube kanala: KA-UČ TV (<https://www.youtube.com/channel/UCVCWFWPOxh6Ud7K7XIFD77A/videos>). Sve aktivnosti na projektu se snimaju i javno prikazuju.

Održani su sastanci s poduzetnicima i inovatorima kako bi se dale relevantne informacije o važnosti i ciljevima Regionalnih centara kompetencija i nadolazećim projektnim aktivnostima. Inovatori regionalnog područja upoznati su s radom Centra i mogućnostima uključivanja učenika u područje inovatorstva. Na ovaj način učenici će biti motivirani i potaknuti na kreativnost i razmišljanje izvan okvira, dok će poduzetnici i inovatori dobiti priliku za kontinuirano ulaganje u buduće kadrove.

Vrlo uspješan događaj bila je organizacija natjecanja učenika, koje je bilo vrlo dobro prihvaćeno među učenicima jer su se međusobno natjecali kako bi pokazali svoje vještine i znanja iz strukovnih područja. Ostale promotivne aktivnosti koje su odrađene su objave na profilima na društvenim mrežama, reklamna kampanja, objave na internet portalima, promotivna kampanja putem jumbo plakata, radio džinglovi, izrada promotivnih spotova - 16 epizoda u trajanju od 20 minuta, organizacija događanja za školsku djecu, posjete učenika završnih razreda osnovnih škola u proizvodne pogone, promotivni materijal (majice, USB, kišobran, olovka...).

2.4 Posjet Tehničkoj školi Karlovac

Tehnička škola predstavila je primjere dobre prakse koje provodi na temu promicanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u području RASTEM-a, a kako bi se smanjila neusklađenost razvoja vještina s tržištem rada. Obilazak je uključivao posjet školi i učionicama u kojima učenici mogu učiti uz različitu suvremenu opremu i tehnologiju potrebnu za njihovo područje.

Posjet Tehničkoj školi Karlovac

3. Zaključak

Proučavanje primjera dobre prakse u promicanju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koje provode TŠK i njeni brojni partneri u okviru Regionalnih centara kompetencija (kao što je Učenička televizija, priprema video materijala i provedba aktivnosti usmjerenih na učenike i roditelje), može se koristiti kao osnova za razvoj zajedničkih metoda i alata promocije, posebno onih usmjerenih na učenike osnovnih škola i njihove roditelje, te mlade kao širu ciljnu skupinu. Ovo je izravan doprinos ciljevima koji se odnose na unapređenje promicanja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, te sektorskog prioriteta podizanja svijesti o važnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja.

Sva četiri partnera također će nastaviti zajednički rad na aktivnostima vezanim uz uspostavu promotivne web stranice, te će započeti razgovor o razradi koncepta provjere kompetencija i alata za karijerno savjetovanje učenika strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Time će se projekt približiti provedbi aktivnosti za

poticanje usluga profesionalnog savjetovanja za sve ciljne skupine projekta (A1 do A4).

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

